

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4197/2563

นาย ท. กับพวกโจทก์ นาย ป. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 575, ป.พ.พ. มาตรา 425

ย่อ / หลักกฎหมาย

ม. ใช้รถกระบะคันเกิดเหตุไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับคำสั่ง โดยให้จำเลยที่ 1 นั่งรถไปที่ป่าบุห้าร้อย บริเวณที่จะออกตรวจลาดตระเวนพร้อมกับเจ้าหน้าที่อื่นด้วยและขอรับรองให้จำเลยที่ 1 ขับรถกลับไป ที่หน่วยห้วยคำภู ซึ่งจำเลยที่ 1 ก็ขับรถกระบะคันเกิดเหตุไปและอยู่ที่หน่วยดังกล่าวคนเดียวจนถึง วันเกิดเหตุ ทั้งที่ ม. เบิกความว่า ขณะนั้นจำเลยที่ 1 ไม่ได้เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 แล้ว แต่กลับยินยอมให้จำเลยที่ 1 นั่งรถไปคันเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความผูกพันในหน้าที่เดิมอย่างไม่ขาดตอน พฤติการณ์แห่งคดีจึงบ่งชี้ชัดแจ้งว่าจำเลยที่ 1 ยังมีฐานะเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 อยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนจำเลยที่ 1 จะมีสัญญาหรือข้อตกลงในการทำงานกับจำเลยที่ 2 อย่างไร เป็นเรื่องระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 หาได้มีผลผูกพันบุคคลภายนอกซึ่งรวมถึงโจทก์ทั้งสองด้วยไม่ เพราะการว่าจ้างจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างชั่วคราวอันถือเป็นการจ้างแรงงานนั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา 575 มิได้บัญญัติว่าต้องทำเป็นหนังสือ คำเบิกความของ ม. ที่เพิกยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นพิจารณาว่า จำเลยที่ 1 อยู่ที่หน่วยห้วยคำภูเพื่อรอขนย้ายสิ่งของเท่านั้น จึงขัดต่อพฤติการณ์ที่ ม. สั่งให้จำเลยที่ 1 นั่งรถกระบะคันเกิดเหตุไปยังบริเวณที่จะออกตรวจลาดตระเวน กับสั่งให้ขับรถกระบะคันเกิดเหตุ กลับไปที่หน่วย พยานหลักฐานที่จำเลยที่ 2 นำสืบยังไม่อาจพียงหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ ทั้งสองซึ่งมีน้ำหนักมากกว่า ข้อเท็จจริงแห่งคดีจึงรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 ยังเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 ส่วนข้อที่ว่าจำเลยที่ 1 ขับรถกระบะคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 หรือไม่นั้น ตามคำสั่ง 96/2557 เป็นกรณีที่จำเลยที่ 2 อนุญาตให้ ม. ใช้รถกระบะคันเกิดเหตุได้ ตลอดเวลาที่ต้องปฏิบัติงาน ม. จึงมีอำนาจใช้และมีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบรถกระบะคันเกิดเหตุ การที่ ม. ใช้ให้จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะดังกล่าวไปที่หน่วยห้วยคำภู และอยู่ประจำที่หน่วยดังกล่าวเพื่อรอรับ ม. กับเจ้าหน้าที่อื่นพร้อมกับผู้ต้องหาที่ถูกจับ การขับรถกระบะคันเกิดเหตุของจำเลยที่ 1 จึงอยู่ในระหว่างการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของจำเลยที่ 2 หาได้เป็นการกระทำนอกอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ 2 ไม่ การที่จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะคันเกิดเหตุไปเบิกถอนเงินแม้เป็นธุระส่วนตัว และบริเวณที่เกิดเหตุไม่ได้อยู่ในเขตทำการที่จำเลยที่ 2 รับผิดชอบ แต่การที่จำเลยที่ 1 ขับรถไปกลับเป็นช่วงเวลาต่อเนื่องคาบเกี่ยวกับงานที่จำเลยที่ 2 มอบหมาย ถือได้ว่าขณะนั้นจำเลยที่ 1 ยังอยู่ในระหว่างปฏิบัติงานให้จำเลยที่ 2 นายจ้าง จำเลยที่ 2 จึงต้องรับผิดชอบในเหตุละเมิดที่เกิดขึ้นด้วยตาม ป.พ.พ. มาตรา 425

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสองฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินแก่โจทก์ทั้งสอง 1,190,000 บาท และชำระค่าเสียหายของรถจักรยานยนต์แก่โจทก์ที่ 2 เป็นเงิน 47,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสอง จำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การ จำเลยที่ 2 ให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าขาดไร้รูปการให้แก่โจทก์ทั้งสองคนละ 500,000 บาท และค่าปลงศพกับ

ค่ารักษาพยาบาลรวม 190,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 190,000 บาท นับแต่วันที่ 9 ตุลาคม 2557 (วันทำละเมิด) จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ทั้งสอง ค่าเสียหายของรถจักรยานยนต์ 47,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 47,000 บาท นับแต่วันที่ 9 ตุลาคม 2557 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ที่ 2 กับให้จำเลยที่ 1 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท ค่าขออื่นให้ยก และให้ยกฟ้องโจทก์ทั้งสองสำหรับจำเลยที่ 2 ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ 2 ให้เป็นพับ โจทก์ทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษากลับว่า ให้จำเลยที่ 2 ชำระเงิน 500,000 บาท แก่โจทก์ที่ 1 ชำระเงิน 547,000 บาท แก่โจทก์ที่ 2 และชำระเงิน 190,000 บาท แก่โจทก์ทั้งสอง พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 9 ตุลาคม 2558) จนกว่าจะชำระเสร็จ ยกฟ้องโจทก์ทั้งสองสำหรับจำเลยที่ 1 คืบค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ 24,340 บาท ให้แก่โจทก์ทั้งสอง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ จำเลยที่ 2 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังยุติว่า โจทก์ทั้งสองเป็นบิดามารดาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายกฤษฎ ผู้ตาย โจทก์ที่ 2 เป็นเจ้าของรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน กวข 916 ปราจีนบุรี จำเลยที่ 2 เป็นหน่วยงานราชการ มีฐานะเป็นกรมและเป็นนิติบุคคล สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อุทยานแห่งชาติทับลานเป็นหน่วยงานของจำเลยที่ 2 รถกระบะ หมายเลขทะเบียน บล 48 นครราชสีมา เป็นของกลางที่ศาลมีคำสั่งรับในคดีอื่น และจำเลยที่ 2 ได้รับอนุมัติให้นำมาใช้ในการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุจำเลยที่ 1 ขับรถกระบะ หมายเลขทะเบียน บล 48 นครราชสีมา โดยประมาทเฉี่ยวชนรถจักรยานยนต์ หมายเลขทะเบียน กวข 916 ปราจีนบุรี ที่ผู้ตายขับขี่มา เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ได้รับความเสียหายและผู้ตายถึงแก่ความตาย ในคดีอาญา จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 คดีถึงที่สุด คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายกฟ้องจำเลยที่ 1 โจทก์ทั้งสองไม่ฎีกา คดีสำหรับจำเลยที่ 1 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ว่า จำเลยที่ 2 ต้องรับผิดชอบโจทก์ทั้งสองหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า โจทก์ทั้งสองนำสืบบันทึกข้อตกลงในการทำงานระหว่างอุทยานแห่งชาติทับลานกับจำเลยที่ 1 ว่าเป็นหลักฐานที่แสดงว่าจำเลยที่ 1 เคยเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 แม้จะไม่ปรากฏบันทึกที่ยืนยันว่าขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 ยังเป็นลูกจ้างจำเลยที่ 2 อยู่ก็ตาม แต่บันทึกดังกล่าวเป็นเพียงเอกสารที่จัดทำขึ้นเองภายในหน่วยงานของจำเลยที่ 2 ซึ่งอาจจะจัดทำไว้หรือไม่ อย่างไร ย่อมอยู่ในความรู้เห็นของจำเลยที่ 2 เท่านั้น หากแต่เมื่ออุทยานแห่งชาติทับลานทำหนังสือลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557 แจ้งไปยังผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดปราจีนบุรี กลับไม่มีข้อความที่ปฏิเสธว่าจำเลยที่ 1 ไม่ได้เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 ไว้อย่างชัดเจน ทั้งที่ระยะเวลาหลังเกิดเหตุประมาณ 1 เดือน เพียงแต่กล่าวอ้างว่าจำเลยที่ 1 นำรถกระบะคันเกิดเหตุออกมาใช้เพื่อกิจส่วนตัวโดยพลการ และไม่มีคำสั่งแต่งตั้งให้จำเลยที่ 1 เป็นพนักงานขับรถของทางราชการ นอกจากนี้ในช่วงเวลาเดียวกับที่อุทยานแห่งชาติทับลานทำหนังสือจำเลยที่ 1 ก็ให้การต่อพนักงานสอบสวนเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2557 ว่าจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างชั่วคราวของจำเลยที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2553 จนถึงปัจจุบัน เมื่อนำพยานหลักฐานของโจทก์ทั้งสองดังกล่าวมาพิจารณาประกอบคำเบิกความของนายมรกตและถ้อยคำที่นายมรกตให้ไว้แล้ว ได้ข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกันว่า วันที่ 7 ตุลาคม 2557 นายมรกตใช้รถกระบะคันเกิดเหตุไปปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับคำสั่งโดยให้จำเลยที่ 1 นั่งรถไปที่ป่าบุห้าร้อยบริเวณที่จะออกตรวจ

ลาดตระเวนพร้อมกับเจ้าหน้าที่อื่นด้วยและขอร้องให้จำเลยที่ 1 ขับรถกลับไปหน่วยห้วยคำภู ซึ่งจำเลยที่ 1 ก็ขับรถกระบะคันเกิดเหตุไป และอยู่ที่หน่วยดังกล่าวคนเดียวจนถึงวันเกิดเหตุ ทั้งที่นายมรกดเบิกความว่าขณะนั้นจำเลยที่ 1 ไม่ได้เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 แล้ว แต่กลับยินยอมให้จำเลยที่ 1 นั่งรถไปคันเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความผูกพันในหน้าที่เดิมอย่างไม่ขาดตอน พฤติการณ์แห่งคดีจึงบ่งชี้ชัดแจ้งว่าจำเลยที่ 1 ยังมีฐานะเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 อยู่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนจำเลยที่ 1 จะมีสัญญาหรือข้อตกลงในการทำงานกับจำเลยที่ 2 อย่างไรเป็นเรื่องระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 หาได้มีผลผูกพันบุคคลภายนอกซึ่งรวมถึงโจทก์ทั้งสองด้วยไม่ เพราะการว่าจ้างจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างชั่วคราวอันถือเป็นการจ้างแรงงานนั้น ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 575 มิได้บัญญัติว่าต้องทำเป็นหนังสือ คำเบิกความของนายมรกดที่เพ่งยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นพิจารณาว่าจำเลยที่ 1 อยู่ที่หน่วยห้วยคำภูเพื่อรอขนย้ายสิ่งของเท่านั้น จึงขัดต่อพฤติการณ์ที่นายมรกดสั่งให้จำเลยที่ 1 นั่งรถกระบะคันเกิดเหตุไปยังบริเวณที่จะออกตรวจลาดตระเวน กับสั่งให้ขับรถกระบะคันเกิดเหตุกลับไปหน่วย พยานหลักฐานที่จำเลยที่ 2 นำสืบยังไม่อาจฟังหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ทั้งสองซึ่งมีน้ำหนักมากกว่า ข้อเท็จจริงแห่งคดีจึงรับฟังได้ว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 ยังเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 ส่วนข้อที่ว่าจำเลยที่ 1 ขับรถกระบะคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 หรือไม่นั้น เห็นว่า ตามคำสั่งที่ 96/2557 เป็นกรณีที่จำเลยที่ 2 อนุญาตให้นายมรกดใช้รถกระบะคันเกิดเหตุได้ตลอดเวลาที่ต้องปฏิบัติงาน นายมรกดจึงมีอำนาจใช้และมีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบรถกระบะคันเกิดเหตุ การที่นายมรกดใช้ให้จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะดังกล่าวไปที่หน่วยห้วยคำภูและอยู่ประจำที่หน่วยดังกล่าวเพื่อรอรับนายมรกดกับเจ้าหน้าที่อื่นพร้อมกับผู้ต้องหาที่ถูกจับ การขับรถกระบะคันเกิดเหตุของจำเลยที่ 1 จึงอยู่ในระหว่างการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของจำเลยที่ 2 หาได้เป็นการกระทำนอกอำนาจหน้าที่ของจำเลยที่ 2 ไม่ การที่จำเลยที่ 1 ขับรถกระบะคันเกิดเหตุไปเบิกถอนเงินแม้เป็นธุระส่วนตัว และบริเวณที่เกิดเหตุไม่ได้อยู่ในเขตทำการที่จำเลยที่ 2 รับผิดชอบ แต่การที่จำเลยที่ 1 ขับรถไปกลับเป็นช่วงเวลาต่อเนื่องคาบเกี่ยวกับงานที่จำเลยที่ 2 มอบหมายถือได้ว่าขณะนั้นจำเลยที่ 1 ยังอยู่ในระหว่างปฏิบัติงานให้จำเลยที่ 2 นายจ้าง จำเลยที่ 2 จึงต้องรับผิดชอบในเหตุละเมิดที่เกิดขึ้นด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 425 ปัญหาว่าจำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบใด เห็นว่า ผู้ตายได้รับบาดเจ็บสมองบวม เลือดออกในสมองเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย จัดพิเคราะห์ตามวิธีทางศาสนา 3 วัน รถจักรยานยนต์ได้รับความเสียหายที่ด้านหน้า ค่ารักษาพยาบาล 30,000 บาท ค่าปลงศพ 160,000 บาท ค่าเสียหายของรถจักรยานยนต์ 47,000 บาท และค่าขาดไร้รูปการของโจทก์ทั้งสองคนละ 500,000 บาท ตามที่โจทก์ทั้งสองนำสืบยืนยัน นับว่าเป็นค่าเสียหายที่ไม่ได้สูงเกินเหตุ ดังนั้นค่าสินไหมทดแทนที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 กำหนดให้ตามจำนวนดังกล่าว จึงเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงเป็นอื่น ฎีกาของจำเลยที่ 2 ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชัยรัตน์ ศิลาลาย · ภัทรศักดิ์ วรรณแสง · อำพันธ์ สมบัติสภาพรกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/4197/2563>